

**The Queen, Dany Bidarin hakemuksesta,
vastaan
London Borough of Ealing ja
Secretary of State for Education and Skills**

(High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Divisionin
(Administrative Court) esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Unionin kansalaisuus — EY 12 ja EY 18 artikla — Opiskelijoille korkotuetun lainan
muodossa myönnettävä tuki — Säännös, jolla rajoitetaan kyseisen lainan
myöntäminen ainoastaan kansalliselle alueelle asettautuneille opiskelijoille

Julkisasiamies L. A. Geelhoedin ratkaisuehdotus 11.11.2004 I - 2122
Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 15.3.2005 I - 2151

Tuomion tiivistelmä

1. *EY:n perustamissopimus — Perustamissopimuksen soveltamisala kaiken kansalaisuuteen
perustuvan syrjinnän kieltämiseksi — Opiskelijoille toimeentuloa varten myönnetty tuki —*

Soveltamisalaan kuuluminen — Kansallinen lainsäädäntö, jossa mainitun tuen myöntäminen rajoitetaan ainoastaan kansalliselle alueelle asettautuneille opiskelijoille — Sitä, että opiskelijoita, jotka ovat muiden jäsenvaltioiden kansalaisia, on mahdotonta pitää asettautuneina, ei voida hyväksyä

(EY 12 artikla)

2. *Ennakkoratkaisukysymykset — Tulkinta — Tulkitsevien tuomioiden ajalliset vaikutukset — Edellytykset, joiden täyttyessä yhteisöjen tuomioistuin voi rajoittaa taannehtivaa vaikutusta — Tuomion taloudellisten vaikutusten merkitys jäsenvaltiolle ei ole ratkaiseva arviointiperuste*

(EY 234 artikla)

1. Vastaanottavan jäsenvaltion alueella laillisesti oleskeleville opiskelijoille toimeentuloa varten korkotukilainoina tai apurahoina myönnettävä tuki kuuluu perustamissopimuksen soveltamisalaan arvioitaessa asiaa EY 12 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätyn syrjintäkiellon kannalta.

Jäsenvaltiolla on kyllä oikeus myöntää opiskelijoille toimeentuloa varten myönnettävää tukea ainoastaan sellaisille opiskelijoille, jotka ovat osoittaneet integroituneensa kyseisen jäsenvaltion yhteiskuntaan jossain määrin. Se ei voi kuitenkaan vaatia kyseessä olevilta opiskelijoilta sitä, että he luovat yhteyden tämän jäsenvaltion työmarkkinoihin. Sitä vastoin tietyn asteinen integraatio voidaan katsoa osoitetuksi sillä seikalla, että kyseessä oleva opiskelija on oleskellut tietyn aikaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

Tätä määräystä on tulkittava siten, että sen kanssa ristiriidassa on kansallinen lainsäädäntö, jolla myönnetään opiskelijoille oikeus kyseisenlaiseen tukeen ainoastaan, mikäli he ovat asettautuneet vastaanottavaan jäsenvaltioon, ja jolla kuitenkin samalla estetään toisen jäsenvaltion kansalaista opiskelijana saamasta asettautuneen henkilön asemaa, vaikka kyseinen kansalainen oleskelee laillisesti vastaanottavassa jäsenvaltiossa ja on suorittanut siellä merkittävän osan toisen asteen opintojaan ja jolle on tämän seurauksena syntynyt todellinen yhteys vastaanottavan jäsenvaltion yhteiskuntaan.

Epämällä kuitenkin toisen jäsenvaltion kansalaiselta kaikki mahdollisuudet saada opiskelijana kyseiseen jäsenvaltioon asettautuneen henkilön asema mainitulla lainsäädännöllä tehdään tällaiselle kansalaiselle mahdottomaksi tuen saaminen riippumatta hänen integroitumisasteestaan ja näin estetään

häntä jatkamasta opintojaan samoin edellytyksin kuin samassa tilanteessa oleva kyseisen jäsenvaltion kansalainen.

(ks. 48, 57–59 ja 61–63 kohta sekä tuomiolauselman 1 ja 2 kohta)

2. Yhteisöjen tuomioistuimen yhteisön oikeuden säännölle antamalla tulkinnalla ainoastaan valaistaan ja täsmennetään säännön merkitystä ja ulottuvuutta sellaisena, kuin sitä olisi täytynyt tulkita ja soveltaa sen voimaantulosta lähtien. Tästä seuraa, että tuomioistuimet siis voivat ja niiden täytyy soveltaa näin tulkittua sääntöä myös oikeussuhteisiin, jotka ovat syntyneet ja jotka on perustettu ennen tulkintapyyntöä johdosta annettua tuomiota, jos edellytykset

tämän säännön soveltamista koskevan asian käsittelylle toimivaltaisissa tuomioistuimissa muuten täyttyvät. Yhteisöjen tuomioistuin voi vain poikkeustapauksissa, yhteisön oikeusjärjestykseen erottamattomasti kuuluvaa yleistä oikeusvarmuuden periaatetta soveltaen, ryhtyä rajoittamaan kaikilla asianomaisilla henkilöillä olevaa mahdollisuutta vedota yhteisöjen tuomioistuimen tulkitsemaan oikeussääntöön vilpittömässä mielessä perustettujen oikeussuhteiden pätevyyden kyseenalaistamiseksi. Ennakkoratkaisupyyntöä johdosta annetusta tuomiosta jäsenvaltiolle mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset seuraukset eivät sellaisenaan oikeuta rajoittamaan kyseisen tuomion ajallisia vaikutuksia.

(ks. 66–68 kohta ja tuomiolauselman 3 kohta)